

Om intervju og intervjuguide til PROF1015, forarbeid til eksamensoppgave A «Elevens læring i fag»

Intervjuet du skal gjennomføre er forarbeid til eksamensdel A, der du skal lage en case, altså en slags beskrivelse av eleven basert på informasjonen (som blir dine data) du får gjennom intervjuet.

Deretter skal du analysere casen og drøfte funnene dine med utgangspunkt i pensumlitteratur for å besvare eksamensoppgaven. Selve eksamensoppgaven vil bli lagt ut separat.

Kort om intervju som metode i forskning: Intervju er den mest brukte formen for datainnsamling i kvalitativ forskning. Det finnes ulike måter å strukturere et intervju på. Du vil gjennomføre et delvis strukturert intervju i og med at du tar utgangspunkt i en intervjuguide. En intervjuguide er forarbeid til praktisk gjennomføring og gir oversikt over de temaene du ønsker å snakke med intervjuobjektet (eleven) om, med tilhørende mulige spørsmål/undertema. Du velger selv i hvilken rekkefølge du tar spørsmålene, det kan være at eleven svarer på flere spørsmål på en gang, eller at du må stille oppfølgingsspørsmål for å få den informasjonen du trenger.

Ansvar for at et intervju gjennomføres på etisk forsvarlig vis ligger på deg som utfører den forskende aktiviteten. I denne sammenhengen innebærer det at du informerer og forhører deg hos din veileder før du spør eleven om en samtale. Du informerer også veilederen om at dataene skal anonymiseres og at informasjonen du får skal brukes til eksamensdel A. Du legger til rette for at eleven opplever intervjusituasjonen på best mulig måte, du oppbevarer notatene forsvarlig og anonymiserer disse, slik at dataene ikke kan spores til den aktuelle eleven.

Forberedelser: Start tidlig med å se etter en elev som du ønsker å vite litt mer om hvordan lærer og hva han/hun blir motivert av i ett av dine fag. Ta gjerne små notater av det du observerer, så kan du bruke det som supplement til opplysningen du får gjennom intervjuet når du skal lage en beskrivelse/case av eleven. Klargjør med veileder om det er i orden at du tar en samtale med akkurat den eleven, lytt til veilederens råd og velg en annen dersom veileder anbefaler dette av ulike grunner. Husk at samtalen med eleven skal dreie seg om læring og motivasjon i fag. Dersom du opplever at det er andre forhold ved skolehverdagen som eleven ønsker å snakke om, så videreformidler du dette til veileder som vil kunne følge opp dette videre.

Avtal tid og sted med eleven, veileder skal være informert om når dette skal foregå. Du bør ha ca 15 minutter til rådighet.

Sett deg inn i intervjuguiden på forhånd, finn et egnet sted for intervjuet, ta med penn og papir til å notere med. Penn og papir og ikke pc anbefales, slik at eleven opplever at du er til stede og lytter, og ikke har oppmerksomheten rettet mot en pc. Du kan gjerne be eleven ta med seg en prøve/tekst de nettopp har hatt, en lærebok eller skrivebok dersom du tenker at dette vil lette eller fokusere samtalen.

Gjennomføring: Møt eller følg eleven til avtalt sted. Det kan være i klasserommet etter en undervisningsøkt, på et grupperom, i biblioteket, kantinen eller annet egnet sted på et tidspunkt det ikke er for mange forstyrrelser.

Åpne med å fortelle hvem du er og hva du skal bruke informasjonen til (selv om du har informert eleven om dette tidligere, så er det en fin måte å starte intervjuet på). Begynn gjerne med noen oppvarmingsspørsmål om interesser, favoritt hobby eller annet du opplever passer der og da. For å ivareta elevens anonymitet, er det viktig at du ikke noterer karakteristika ved eleven som gjør det mulig for andre å kjenne eleven igjen.

Gå så over til å dreie samtalen inn på temaene i intervjuguiden. Vis gjerne med kroppsspråk at du lytter ved å nikke osv., dette fører som oftest til at intervjuobjektet føler seg sett og hørt og gjør det

mer bekvemt for eleven å fortelle, noe som gjør at du får den informasjonen du trenger. Ta notater underveis, anonymiser eleven allerede der og da, bruk for eksempel kun bokstaven E som symbol for eleven. Andre forkortelser som L for lærer og M for matte, dersom det er faget det er snakk om osv - gjør det enklere å notere, bare husk å notere for deg selv hva dine ulike forkortelser betyr (slik at du klarer å tyde disse når du senere skal jobbe med eksamensoppgaven).

Marker for eleven når intervjuet/samtalen er over (når du har fått svar på spørsmålene dine), ved å takke for at eleven tok seg tid og gjenta at du skal oppbevare notatene forsvarlig og anonymt. Du kan også nevne at det kan være du i løpet av høsten vil komme med et oppfølgingsspørsmål, da det kan være du finner ut at det (mot formodning) er noe du mangler for å besvare eksamensoppgaven.

Selve intervjuguiden: Intervjuguiden er utgangspunkt for samtalen, og inneholder punkter som sikrer at du har materiale å analysere i etterkant. Etter noen korte oppvarmingsspørsmål kan du gå videre for å finne ut noe om hva som motiverer (markert M under her) eleven og hvordan han/hun lærer (markert L). Merk at M og L er nok også overlappende i denne sammenhengen. Still spørsmål om

- Hva han/hun liker best og minst ved faget og hvorfor (M)
- Om det er noe eleven har lært hjemme, på en fritidsaktivitet eller av venner som han/hun har hatt bruk for i læringssituasjoner på skolen (L)
- Om det er noe eleven har lært på skolen som han/hun har kunnet bruke i fritidsaktiviteter eller hjemme (L)
- I hvilke situasjoner eleven opplever/gjør at eleven får lyst å lære mer om noe (M)
- Hvordan eleven best liker å lære/jobbe med fagstoff (individuellt, i par, grupper) (L)
- Hvilke situasjoner eleven opplever at det er gøy/inspirerende å lære (lese fagtekst på egenhånd, når lærer forteller/foreleser, når han/hun arbeider med oppgaver osv) (M og L)
- Om eleven opplever at de er mer inspirert i noen fag enn andre og hvorfor (M)
- Om eleven opplever at det han/hun lærer i faget gir er noe de kan bruke senere i livet og hvorfor (L og M)

Følg gjerne opp med spørsmål dersom det er noe du synes er naturlig å spørre om for å forstå mer av elevens læringssituasjon.

Etterarbeid:

Ta først og fremst vare på notatene, skriv ned noen stikkord for deg selv om hva du oppfatter at eleven fortalte deg, og også noe om hvordan du gjennomførte og opplevde intervjusituasjonen, slik at du har dette til du skal besvare eksamensoppgaven din. Husk at all informasjon fra praksis skal anonymiseres slik at det ikke er mulig å identifisere skole, lærere, elever og medstudenter. Dette gjelder både eksamensbesvarelsen og notater du tar i forbindelse med intervjuet.

LYKKE TIL!